

Nr 192.

Av herr Törnkvist i Bjuv m. fl., om ändring av bestämmelserna i lagen om allmän pensionsförsäkring rörande beräkningen av äkta makars tilläggsavgift.

Den allmänna folkpensioneringen i vårt land har ju varit och är till stor nytta för vårt folk. Det återstår dock ännu att vidtaga åtskilliga förbättringar i pensionslagen, bland annat i det syftet, att en fullt rättvis avvägning av rättigheter och skyldigheter för de olika pensionstagarna må komma till stånd.

En av de viktigaste av de hithörande frågor, som återstå att lösa, är frågan om *fördelningen mellan äkta makar av dem enligt pensionsförsäkringslagen tillkommande avgiftspensioner*. Den olägenhet, som vidlåder den nu gällande anordningen, är som bekant, att gifta eller förut gifta kvinnor ej erhålla avgiftspension på de för makar gemensamt inbetalda pensionstilläggsavgifterna, emedan dessa påföras mannen. Orättvisan härav framträder klart mot bakgrunden av det förhållande, att den tilläggsavgift, varom här är fråga, i de flesta fall tages av den inkomst, som makarna gemensamt förvärvat. Då härtill kommer, att avgiften i fråga kan uppgå ända till 30 kr. årligen, rör det sig här tydligen om belopp, som är av betydelse för ett stort antal ej alltför väl ekonomiskt situerade kvinnor i vårt land.

Den nuvarande ordningen kan tydligen medföra vissa olägenheter redan under mannens livstid. Det är emellertid särskilt i det fall, att mannen dör före hustrun, som de olyckliga verkningarna av det nuvarande systemet fullt framträda. I dylikt fall får den efterlevande änkan ingen avgiftspension utan endast pension på grundavgiften.

Redan år 1916 påkallades genom motion riksdagens uppmärksamhet på denna betydelsefulla fråga, och ha sedan under årens lopp liknande framställningar gjorts till riksdagen flera gånger, utan att någon ändring har vidtagits.

Andra lagutskottet, som haft att pröva dessa motioner, har vid varje tillfälle hänvisat till pågående utredningsarbete. År 1926 skriver utskottet:

»Spörsmålet om förbättring i gifta och förut gifta kvinnors avgiftspensionering är för närvarande under övervägande hos Kungl. Maj:t. I de i ämnet framlagda förslagen och de yttranden, som däröver avgivits, har den betydelsefulla frågan om ändrade grunder för fördelningen mellan äkta makar av dem tillkommande avgiftspensioner ägnats särskilt utförlig behandling. Utskottet förutsätter sålunda, att riksdagen inom en snar framtid med an-

ledning av proposition från Kungl. Maj:t kommer att erhålla tillfälle att taga ståndpunkt till samtliga de spörsmål, som behandlats i motionerna.»

För min del anser jag, att denna för vårt folk så betydelsefulla fråga kan och bör lösas omedelbart, oberoende av pågående utredningar om ändring av pensionslagen i övrigt, synnerligast som en ändring av lagen i berörda syfte icke medför några stora ekonomiska konsekvenser för staten.

Med hänvisning till ovanstående och med anhållan, att utskottet utformar lagtexten, om vår framställning bifalles, hemställes alltså,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av lagen om allmän pensionsförsäkring, att inom pensionsförsäkringen beräkningen av äkta makars tilläggsavgift grundas på hälften av makarnas gemensamma inkomst; att denna tilläggsavgift påföres vardera maken med lika belopp.

Stockholm den 18 januari 1928.

N. K. Törnkvist
Bjuv.

Olivia Nordgren.

Anders Paulsen
Arlöv.
